

Monika Michalska

doktor nauk prawnych, Katedra Postępowania Cywilnego Nr II Uniwersytetu
Łódzkiego

Rafał Wojciechowski

doktor nauk prawnych, Uniwersytet Wrocławski

Przepisy włoskiego Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu arbitrażowym. Przekład z wprowadzeniem

Uregulowanie postępowania arbitrażowego we Włoszech zawarte jest w Kodeksie postępowania cywilnego wprowadzonym dekretem królewskim Nr 1443 z 28.10.1940 r. Pierwotny tekst odnoszący się do arbitrażu był w ostatnim ćwierćwieczu trzykrotnie poważnie nowelizowany. Najpierw ustawą Nr 28 z 9.2.1983 r., następnie ustawą Nr 25 z 5.1.1994 r., a ostatnio dekretem ustawodawczym Nr 40 z 2.2.2006 r. o zmianie postępowania kasacyjnego i arbitrażu.

O ile prezentowane w poprzednich numerach tego czasopisma niemieckie czy hiszpańskie przepisy o arbitrażu powielają dość wiernie zarówno schematy ogólne, jak i zdecydowaną większość rozwiązań szczegółowych ustawy modelowej UNCITRAL z 1985 r., o tyle przepisy włoskiego Kodeksu postępowania cywilnego o arbitrażu, chociaż obecnie zawierają bardzo liczne rozwiązania zbieżne z modelem międzynarodowym UNCITRAL, to jednak są znacznie bardziej oryginalne od niemieckich czy hiszpańskich. Jest to zapewne zasługa długiej i w zasadzie nieprzerwanej, chociaż bardzo zmiennej tradycji doktryny i praktyki włoskiej dotyczącej arbitrażu.

Pierwszym szczególnie charakterystycznym przykładem odrębności regulacji włoskiej jest odróżnienie *arbitrato rituale* oraz *arbitrato irrituale*. Podział ten, wytworzony w praktyce i wspierany przez doktrynę cywilistyczną w oparciu o dawniejsze doświadczenia, był w XX w. reakcją na relatywnie restrykcyjne ówczesne ustawodawstwo arbitrażowe. Postępowania arbitrażowe prowadzone według zasad wyrażonych w ustawie procesowej nazwano *arbitrato rituale*. Orzeczenie uzyskane w takim postępowaniu wywoływało ograniczone skutki procesowe między stronami. Strony, bardzo często przedsiębiorcy, mogły także, bez zachowania rygorów ustawy procesowej, powierzyć

rozstrzygnięcie spornego zagadnienia osobie trzeciej, jednak uważano, że jej ostateczna wypowiedź wywiera skutki czysto umowne między stronami, stąd nazwa takiego sposobu łagodzenia konfliktów: *arbitrato irrituale*, a orzeczenia na tej drodze uzyskanego: *lodo contrattuale* – kontraktowy wyrok arbitrażowy. W razie dalszego sporu między stronami takiego postępowania *lodo contrattuale* traktowano przed sądem według ogólnych norm prawa zobowiązań, a nie według prawa procesowego, jak w przypadku wyroku arbitrażowego – *lodo* – wydanego w *arbitrato rituale*.

Przed nowelizacją ogłoszoną w 2006 r. *arbitrato rituale* pozostawało poza ustawodawstwem, całkowicie w sferze praktyki i doktryny. W ostatniej nowelizacji ustawodawca włoski podjął radykalną decyzję wprowadzenia *arbitrato irrituale* do Kodeksu postępowania cywilnego, co spotkało się z krytycznymi głosami w doktrynie. Zastanawiano się nawet, czy nadal można mówić o *arbitrato irrituale*, skoro ta odmiana arbitrażu została właśnie uregulowana w ustawie. Treść art. 808-ter jest jednak bardzo ramowa i stanowi raczej oficjalne, ustawowe uznanie tej instytucji niż jej ustalenie w formie szczegółowej.

Wystąpienie w ustawie procesowej włoskiej nawiązania do doktrynalnej dychotomii *arbitrato rituale* – *arbitrato irrituale* powoduje także określone trudności podczas dokonywania przekładu. Określenie *arbitrato rituale* nie występuje w tekście ustawowym, który jednak jest prawie w całości poświęcony tej odmianie arbitrażu. Należy wspomnieć, że nazwa *arbitrato irrituale* jest stosowana w doktrynie zamiennie z określeniem *arbitrato libero*, co też może sugerować pewne rozwiązania w tłumaczeniu. Jednak na potrzeby poniższego przekładu zachowano symetrię nazw, arbitrażowi formalnemu przeciwstawiając arbitraż nieformalny. Przemawiają za tym względy merytoryczne, dotyczące zarówno genezy tych instytucji, jak i istotnego niesformalizowania *arbitrato irrituale*. Nie ma tutaj miejsca na dokładniejsze uzasadnienie tego wyboru, a zagadnienie podziału na *arbitrato rituale* oraz *arbitrato irrituale* zasługuje na osobną publikację w polskiej literaturze dotyczącej arbitrażu.

Drugim charakterystycznym przykładem na odrębność włoskich regulacji arbitrażowych jest to, że ani w nowelizacji z 1994 r., ani w nowelizacji z 2006 r. arbitrom nie udzielono władzy przyznawania tymczasowych środków zabezpieczających. Wyjątek w tym zakresie wynika z prawa spółek, które przyznaje arbitrom możliwość zawieszania wykonalności uchwał zgromadzeń wspólników, jeżeli zakwestionowano ważność tych uchwał (dekret ustawodawczy Nr 5 z 2003 r., art. 35 ust. 5). Włochy pozostają więc jednym z nielicznych krajów, w których arbitrzy nie mają z zasady możliwości stosowania środków zabezpieczających.

Warto zauważyć również, że odmiennie niż w prawie niemieckim czy polskim ustawa włoska nie stosuje nazwy „sąd polubowny”. Dla osiągnięcia celów normowania wystarcza całkowicie określenie *arbitri*, czyli „arbitrzy”. W razie powołania więcej niż jednego arbitra mówi się wprawdzie niekiedy o *collegio arbitrale*, jednak nazwa ta jest określeniem ogółu arbitrów powołanych w danej sprawie.

Konieczność podjęcia decyzji dotyczącej stosowanej terminologii pojawia się także w przypadku określenia umowy stanowiącej podstawę dla arbitrażu. Najogólniejszą

podstawę dla działania arbitrów stanowi *convenzione d'arbitrato*, występująca w postaci *compromesso* oraz *clausola compromissoria*. Dla zachowania symetrii pojęć w niniejszym przekładzie posłużono się określeniami: „porozumienie arbitrażowe” jako nazwą ogólniejszą, która służy dla określenia dwóch praktycznie występujących form, czyli umowy arbitrażowej i klauzuli arbitrażowej. Określenia te odbiegają wprawdzie od tradycyjnych polskich nazw ustawowych, jednak powinny być w pełni zrozumiałe dla polskiego czytelnika.

Codice di procedura civile

Kodeks postępowania cywilnego

Libro Quarto: Dei procedimenti speciali

Księga czwarta: Postępowania szczególne

TITOLO VIII

DELL' ARBITRATO

TYTUŁ VIII ARBITRAŻ

Capo I. Della convenzione d'arbitrato

Rozdział I. Porozumienie arbitrażowe

Art. 806.

(Controversie arbitrabili)

(Spory podlegające arbitrażowi)

Le parti possono far decidere da arbitri le controversie tra di loro insorte che non abbiano per oggetto diritti indisponibili, salvo espresso divieto di legge.

Z wyjątkiem wyraźnych zakazów ustawowych strony mogą poddać rozstrzygnięciu arbitrów powstałe między nimi spory, których przedmiotem nie są prawa niezbywalne.

Le controversie di cui all'articolo 409 possono essere decise da arbitri solo se previsto dalla legge o nei contratti o accordi collettivi di lavoro.

Spory, których dotyczy art. 409, mogą być rozstrzygane przez arbitrów tylko, jeżeli tak przewidziano w ustawie lub w umowach, lub w układach zbiorowych pracy.

Art. 807.

(Compromesso)

(Umowa arbitrażowa)

Il compromesso deve, a pena di nullità, essere fatto per iscritto e determinare l'oggetto della controversia.

Umowa arbitrażowa powinna być, pod rygorem nieważności, zawarta na piśmie i określać przedmiot sporu.

La forma scritta s'intende rispettata anche quando la volontà delle parti è espressa per telegrafo, telescrivente, telefacsimile o messaggio telematico nel rispetto della normativa, anche regolamentare, concernente la trasmissione e la ricezione dei documenti teletrasmessi.

Formę pisemną uważa się za zachowaną także wtedy, gdy wola stron jest wyrażona za pośrednictwem telegrafu, dalekopisu, telefaksu albo komunikacji elektronicznej, z poszanowaniem unormowań, także regulaminowych, dotyczących nadawania i odbioru dokumentów przekazywanych na odległość.

Art. 808.

(Clausola compromissoria)

(Klauzula arbitrażowa)

Le parti, nel contratto che stipulano o in un atto separato, possono stabilire che le controversie nascenti dal contratto medesimo siano decise da arbitri, purchè si tratti di controversie che possono formare oggetto di convenzione d'arbitrato. La clausola compromissoria deve risultare da atto avente la forma richiesta per il compromesso dall'articolo 807.

Strony w umowie, którą zawarły, albo w odrębnym akcie mogą ustalić, że spory powstałe między nimi z tej umowy będą rozstrzygane przez arbitrów, jeżeli tylko spory te mogą stanowić przedmiot porozumienia arbitrażowego. Klauzula arbitrażowa powinna wynikać z aktu mającego formę wymaganą dla umowy arbitrażowej przez art. 807.

La validità della clausola compromissoria deve essere valutata in modo autonomo rispetto al contratto al quale si riferisce; tuttavia, il potere di stipulare il contratto comprende il potere di convenire la clausola compromissoria.

Ważność klauzuli arbitrażowej powinna być oceniana w sposób niezależny od umowy, do której się odnosi; niemniej jednak zdolność do zawarcia umowy cywilnoprawnej obejmuje również zdolność do zawarcia klauzuli arbitrażowej.

Art. 808-bis.

(Convenzione di arbitrato in materia non contrattuale)

(Porozumienie arbitrażowe w sprawach bezumownych)

Le parti possono stabilire, con apposita convenzione, che siano decise da arbitri le controversie future relative a uno o più rapporti non contrattuali determinati. La convenzione deve risultare da atto avente la forma richiesta per il compromesso dall'articolo 807.

Strony mogą ustalić, wyraźnym porozumieniem, że zostaną rozstrzygnięte przez arbitrów spory przyszłe odnoszące się do jednego lub więcej oznaczonych stosunków bezumownych. Porozumienie powinno wynikać z aktu mającego formę wymaganą dla umowy arbitrażowej przez art. 807.

Art. 808-ter.

(Arbitrato irrituale)

(Arbitraż nieformalny)

Le parti possono, con disposizione espressa per iscritto, stabilire che, in deroga a quanto disposto dall'articolo 824-bis, la controversia sia definita dagli arbitri mediante determinazione contrattuale. Altrimenti si applicano le disposizioni del presente titolo.

Strony mogą wyraźnie ustalić w formie pisemnej, że w razie odejścia od dyspozycji art. 824-bis arbitrzy rozstrzygną spór orzeczeniem kontraktowym. W przeciwnym razie stosuje się przepisy niniejszego tytułu.

Il lodo contrattuale è annullabile dal giudice competente secondo le disposizioni del libro I:

- 1) se la convenzione dell'arbitrato è invalida, o gli arbitri hanno pronunciato su conclusioni che esorbitano dai suoi limiti e la relativa eccezione è stata sollevata nel procedimento arbitrale;
- 2) se gli arbitri non sono stati nominati con le forme e nei modi stabiliti dalla convenzione arbitrale;
- 3) se il lodo è stato pronunciato da chi non poteva essere nominato arbitro a norma dell'articolo 812;
- 4) se gli arbitri non si sono attenuti alle regole imposte dalle parti come condizione di validità del lodo;
- 5) se non è stato osservato nel procedimento arbitrale il principio del contraddittorio.

Sędzia właściwy według przepisów księgi I może unieważnić kontraktowy wyrok arbitrażowy:

- 1) jeżeli porozumienie arbitrażowe jest nieważne lub arbitrzy ogłosili swoje konkluzje, które przekraczają ich kompetencje, lub odpowiedni zarzut został podniesiony w postępowaniu arbitrażowym;

- 2) jeżeli arbitrzy nie zostali wyznaczeni w formie i w trybie ustalonych w porozumieniu arbitrażowym;
- 3) jeżeli wyrok arbitrażowy został wydany przez osobę, która nie może być wyznaczona na arbitra według art. 812;
- 4) jeżeli arbitrzy nie przestrzegali zasad określonych przez strony jako warunek ważności wyroku arbitrażowego;
- 5) jeżeli w postępowaniu arbitrażowym nie zachowano zasady kontryktoryjności.

Al lodo contrattuale non si applica l'articolo 825.

Do kontraktowego wyroku arbitrażowego nie stosuje się art. 825.

Art. 808-quater.

(Interpretazione della convenzione d'arbitrato)

(Interpretacja porozumienia arbitrażowego)

Nel dubbio, la convenzione d'arbitrato si interpreta nel senso che la competenza arbitrale si estende a tutte le controversie che derivano dal contratto o dal rapporto cui la convenzione si riferisce.

W razie wątpliwości porozumienie arbitrażowe interpretuje się w ten sposób, że kompetencja arbitrażowa rozciąga się na wszystkie spory wynikające z kontraktu lub stosunku, do którego odnosi się ta umowa.

Art. 808-quinquies.

(Efficacia della convenzione d'arbitrato)

(Skuteczność porozumienia arbitrażowego)

La conclusione del procedimento arbitrale senza pronuncia sul merito, non toglie efficacia alla convenzione d'arbitrato.

Zakończenie postępowania arbitrażowego bez ogłoszenia orzeczenia co do istoty sprawy nie pozbawia skuteczności porozumienia arbitrażowego.

Capo II. Degli arbitri

Rozdział II. Arbitrzy

Art. 809.

(Numero degli arbitri)

(Liczba arbitrów)

Gli arbitri possono essere uno o più, purchè in numero dispari.

Arbiter może być jeden, może być też więcej arbitrów, byle tylko w liczbie nieparzystej.

La convenzione d'arbitrato deve contenere la nomina degli arbitri oppure stabilire il numero di essi e il modo di nominarli.

Porozumienie arbitrażowe powinno wskazywać arbitrów imiennie albo ustanawiać ich liczbę i sposób ich powołania.

In caso d'indicazione di un numero pari di arbitri, un ulteriore arbitro, se le parti non hanno diversamente convenuto, è nominato dal presidente del tribunale nei modi previsti dall'articolo 810. Se manca l'indicazione del numero degli arbitri e le parti non si accordano al riguardo, gli arbitri sono tre e, in mancanza di nomina, se le parti non hanno diversamente convenuto, provvede il presidente del tribunale nei modi previsti dall'articolo 810.

W wypadku wskazania parzystej liczby arbitrów, dodatkowego arbitra, jeżeli strony nie postanowiły inaczej, wyznacza prezes sądu w sposób przewidziany w art. 810. Jeżeli brakuje wskazania liczby arbitrów, a strony nie porozumiały się w tym zakresie, arbitrzy są trzej, a w razie braku powołania, jeżeli strony nie postanowiły inaczej, arbitrów wyznacza prezes sądu w sposób przewidziany w art. 810.

Art. 810.

(Nomina degli arbitri)

(Powołanie arbitrów)

Quando a norma della convenzione d'arbitrato gli arbitri devono essere nominati dalle parti, ciascuna, di esse, con atto notificato per iscritto, rende noto all'altra l'arbitro o gli arbitri che essa nomina, con invito a procedere alla designazione dei propri. La parte, alla quale è rivolto l'invito, deve notificare per iscritto, nei venti giorni successivi, le generalità dell'arbitro o degli arbitri da essa nominati.

Jeżeli według postanowień porozumienia arbitrażowego arbitrzy powinni być powołani przez strony, każda z nich może poinformować na piśmie drugą stronę o wyborze arbitra lub arbitrów, których powołuje, wzywając jednocześnie drugą stronę do wskazania arbitrów, których ona powołuje. Strona, do której skierowane jest wezwanie, powinna pisemnie powiadomić w terminie kolejnych dwudziestu dni o danych osobowych arbitra lub arbitrów, których powołuje.

In mancanza, la parte che ha fatto l'invito può chiedere, mediante ricorso, che la nomina sia fatta dal presidente del tribunale nel cui circondario è la sede dell'arbitrato. Se le parti non hanno ancora determinato la sede, il ricorso è presentato al presidente del tribunale del luogo in cui è stata stipulata la convenzione di arbitrato oppure, se tale luogo è all'estero, al presidente del tribunale di Roma.

Jeżeli strona wezwana nie powoła arbitra lub arbitrów, strona wzywająca może wnioskować, aby arbitra powołał prezes sądu, w którego okręgu znajduje się miejsce arbitrażu. Jeżeli strony nie określiły jeszcze miejsca arbitrażu, wniosek składa się prezesowi sądu miejsca, w którym zostało zawarte porozumienie arbitrażowe, albo jeżeli miejsce takie znajduje się za granicą, prezesowi sądu w Rzymie.

Il presidente del tribunale competente provvede alla nomina richiestagli, se la convenzione d'arbitrato non è manifestamente inesistente o non prevede manifestamente un arbitrato estero.

Prezes sądu właściwego dokonuje powołania, jeżeli porozumienie arbitrażowe nie jest w sposób oczywisty nieistniejące lub nie przewiduje w oczywisty sposób arbitrażu za granicą.

Le stesse disposizioni si applicano se la nomina di uno o più arbitri è demandata dalla convenzione d'arbitrato all'autorità giudiziaria o se, essendo demandata a un terzo, questi non vi ha provveduto.

Te same przepisy stosuje się, jeżeli powołanie jednego lub więcej arbitrów zostało powierzono władzy sądowej przez porozumienie arbitrażowe albo jeżeli osoba trzecia upoważniona do powołania arbitrów nie powoła ich.

Art. 811.

(Sostituzione di arbitri)

(Zastąpienie arbitra)

Quando per qualsiasi motivo vengono a mancare tutti o alcuni degli arbitri nominati, si provvede alla loro sostituzione secondo quanto è stabilito per la loro nomina nella convenzione d'arbitrato. Se la parte a cui spetta o il terzo non vi provvede, o se la convenzione d'arbitrato nulla dispone al riguardo, si applicano le disposizioni dell'articolo precedente.

Jeżeli z jakiegokolwiek powodu brakuje wszystkich albo któregośkolwiek z powołanych arbitrów, przewiduje się ich zastąpienie według tego, co jest ustalone dla ich powołania w porozumieniu arbitrażowym. Jeżeli strona lub osoba trzecia, do której to należy, nie dokona powołania albo jeżeli porozumienie arbitrażowe nie zawiera żadnego postanowienia w tym zakresie, stosuje się przepisy artykułu poprzedniego.

Art. 812.

(Incapacità di essere arbitro)

(Niezdolność do bycia arbitrem)

Non può essere arbitro chi è privo, in tutto o in parte, della capacità legale di agire.

Nie może być arbitrem, kto jest pozbawiony całkowicie lub częściowo zdolności do czynności prawnych.

Art. 813.

(Accettazione degli arbitri)

(Zgoda arbitrów na podjęcie swoich funkcji)

L'accettazione degli arbitri deve essere data per iscritto e può risultare dalla sottoscrizione del compromesso o del verbale della prima riunione.

Zgoda arbitrów na podjęcie swoich funkcji powinna być wyrażona na piśmie i może wynikać z podpisania umowy arbitrażowej lub z protokołu pierwszego posiedzenia.

Agli arbitri non compete la qualifica di pubblico ufficiale o di incaricato di un pubblico servizio.

Arbitrom nie przysługuje status urzędnika publicznego ani osoby sprawującej funkcję publiczną.

Art. 813-bis.

(Decadenza degli arbitri)

(Odwołanie arbitrów)

Se le parti non hanno diversamente convenuto, l'arbitro che omette, o ritarda di compiere un atto relativo alle sue funzioni, può essere sostituito d'accordo tra le parti o dal terzo a ciò incaricato dalla convenzione d'arbitrato. In mancanza, decorso il termine di quindici giorni da apposita diffida comunicata per mezzo di lettera raccomandata all'arbitro per ottenere l'atto, ciascuna delle parti può proporre ricorso al presidente del tribunale a norma dell'articolo 810, secondo comma. Il presidente, sentiti gli arbitri e le parti, provvede con ordinanza non impugnabile e, se accerta l'omissione o il ritardo, dichiara la decadenza dell'arbitro e provvede alla sua sostituzione.

Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, arbiter, który zaniechał lub opóźnił wypełnienie czynności związanej ze swoją funkcją, może być zastąpiony za zgodą stron lub osoby trzeciej, której powierzyła to umowa arbitrażowa. W razie braku odmiennych postanowień stron, w terminie piętnastu dni od wyraźnego przypomnienia arbitrowi o konieczności podjęcia przez niego czynności, doręczonego arbitrowi za pomocą listu poleconego, każda ze stron może złożyć wniosek do prezesa właściwego sądu zgodnie z normą art. 810 ust. 2. Prezes, po wysłuchaniu arbitrów i stron, rozstrzyga zarządzeniem, na które nie przysługuje środek zaskarżenia, a jeżeli stwierdza zaniechanie lub opóźnienie, orzeka odwołanie arbitra i jego zastąpienie.

Art. 813-ter.

(Responsabilità degli arbitri)

(Odpowiedzialność arbitrów)

Risponde dei danni cagionati alle parti l'arbitro che:

- 1) con dolo o colpa grave ha ommesso o ritardato atti dovuti ed è stato perciò dichiarato decaduto, ovvero ha rinunciato all'incarico senza giustificato motivo;
- 2) con dolo o colpa grave ha ommesso o impedito la pronuncia del lodo entro il termine fissato a norma degli articoli 820 o 826.

Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną stronom ponosi arbiter, który:

- 1) **umyślnie lub z powodu ciężkiego niedbalstwa zaniechał lub opóźnił konieczne czynności i został z tego powodu odwołany albo zrzekł się funkcji bez uzasadnionej przyczyny;**
- 2) **umyślnie lub z powodu ciężkiego niedbalstwa zaniechał lub przeszkodził ogłoszeniu wyroku arbitrażowego w terminie oznaczonym w art. 820 lub 826.**

Fuori dai precedenti casi, gli arbitri rispondono esclusivamente per dolo o colpa grave entro i limiti previsti dall'articolo 2, commi 2 e 3, della legge 13 aprile 1988, n. 117.

Poza podanymi wcześniej wypadkami arbitrzy odpowiadają wyłącznie z winy umyślnej lub ciężkiego niedbalstwa w granicach przewidzianych w art. 2 ust. 2 i 3 ustawy z 13.4.1988 r., Nr 117.

L'azione di responsabilità può essere proposta in pendenza del giudizio arbitrale soltanto nel caso previsto dal primo comma, n. 1).

Powództwo z tytułu odpowiedzialności arbitrów może być wniesione w czasie trwania postępowania arbitrażowego tylko w przypadku przewidzianym w ust. 1 pkt 1.

Se è stato pronunciato il lodo, l'azione di responsabilità può essere proposta soltanto dopo l'accoglimento dell'impugnazione con sentenza passata in giudicato e per i motivi per cui l'impugnazione è stata accolta.

Jeżeli został już ogłoszony wyrok arbitrażowy, powództwo z tytułu odpowiedzialności arbitrów może być wniesione tylko po uwzględnieniu środka zaskarżenia wyroku arbitrażowego prawomocnym wyrokiem sądowym i z przyczyn, dla których środek zaskarżenia wyroku arbitrażowego został uwzględniony.

Se la responsabilità non dipende da dolo dell'arbitro, la misura del risarcimento non può superare una somma pari al triplo del compenso convenuto o, in mancanza di determinazione convenzionale, pari al triplo del compenso previsto dalla tariffa applicabile.

Jeżeli odpowiedzialność nie opiera się na winie umyślnej arbitra, wysokość odszkodowania nie może przekroczyć sumy równej potrójnej wartości umówionego wynagrodzenia albo, w razie braku uzgodnienia umownego, równej potrójnej wartości wynagrodzenia przewidzianego przez właściwą taryfę.

Nei casi di responsabilità dell'arbitro il corrispettivo e il rimborso delle spese non gli sono dovuti o, nel caso di nullità parziale del lodo, sono soggetti a riduzione.

W przypadkach odpowiedzialności arbitra wynagrodzenie i zwrot wydatków nie przysługują albo w przypadku częściowej nieważności wyroku arbitrażowego – ulegają odpowiedniemu zmniejszeniu.

Ciascun arbitro risponde solo del fatto proprio.

Każdy arbiter odpowiada tylko za własne działania.

Art. 814.

(Diritti degli arbitri)

(Prawa arbitrów)

Gli arbitri hanno diritto al rimborso delle spese e all'onorario per l'opera prestata, se non vi hanno rinunciato al momento dell'accettazione o con atto scritto successivo. Le parti sono tenute solidalmente al pagamento, salvo rivalsa tra loro.

Arbitrzy mają prawo do zwrotu wydatków i do honorarium za wykonane dzieło, jeżeli nie zrezygnują z niego w chwili wyrażenia zgody na podjęcie swoich funkcji lub w późniejszym dokumencie pisemnym. Strony odpowiadają solidarnie za zapłatę, z zastrzeżeniem wzajemnego regresu.

Quando gli arbitri provvedono direttamente alla liquidazione delle spese e dell'onorario, tale liquidazione non è vincolante per le parti se esse non l'accettano. In tal caso l'ammontare delle spese e dell'onorario è determinato con ordinanza dal presidente del tribunale indicato nell'articolo 810, secondo comma, su ricorso degli arbitri e sentite le parti.

Jeżeli arbitrzy rozstrzygną bezpośrednio o zwrocie wydatków i o honorarium, taki zwrot nie jest wiążący dla stron, jeżeli go nie akceptują. W takim przypadku wymiar wydatków i honorarium jest ustalany zarządzeniem prezesa sądu wskazanego w art. 810 ust. 2 na wniosek arbitrów i po wysłuchaniu stron.

L'ordinanza è titolo esecutivo contro le parti ed è soggetta a reclamo a norma dell'articolo 825, quarto comma. Si applica l'articolo 830, quarto comma.

Zarządzenie prezesa jest tytułem egzekucyjnym przeciwko stronom i jest przedmiotem wniosku według przepisu art. 825 ust. 4. Stosuje się odpowiednio art. 830 ust. 4.

Art. 815.

(Ricusazione degli arbitri)

(Wylączenie arbitrów)

Un arbitro può essere ricusato:

- 1) se non ha le qualifiche espressamente convenute dalle parti;
- 2) se egli stesso, o un ente, associazione o società di cui sia amministratore, ha interesse nella causa;
- 3) se egli stesso o il coniuge è parente fino al quarto grado o è convivente o commensale abituale di una delle parti, di un rappresentante legale di una delle parti, o di alcuno dei difensori;
- 4) se egli stesso o il coniuge ha causa pendente o grave inimicizia con una delle parti, con un suo rappresentante legale, o con alcuno dei suoi difensori;
- 5) se è legato ad una delle parti, a una società da questa controllata, al soggetto che la controlla, o a società sottoposta a comune controllo, da un rapporto di lavoro subordinato o da un rapporto continuativo di consulenza o di prestazione d'opera retribuita, ovvero da altri rapporti di natura patrimoniale o associativa che ne

compromettono l'indipendenza; inoltre, se è tutore o curatore di una delle parti;

- 6) se ha prestato consulenza, assistenza o difesa ad una delle parti in una precedente fase della vicenda o vi ha depono come testimone.

Arbiter może być wyłączony:

- 1) jeżeli nie ma kwalifikacji wyraźnie uzgodnionych przez strony;
- 2) jeżeli on sam albo jednostka organizacyjna, stowarzyszenie lub spółka, którą zarządza, ma interes w sprawie;
- 3) jeżeli on sam lub jego małżonek jest krewnym do czwartego stopnia albo jest konkubentem lub pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym z jedną ze stron, jej przedstawicielem ustawowym lub pełnomocnikiem;
- 4) jeżeli on sam lub jego małżonek ma sprawę w toku w sądzie albo wrogię stosunki z jedną ze stron, jej przedstawicielem ustawowym lub pełnomocnikiem;
- 5) jeżeli jest związany z jedną ze stron, spółką przez nią kontrolowaną albo z podmiotem, który ją kontroluje, albo ze spółką podlegającą wspólnej kontroli, stosunkiem pracy podporządkowanej lub stosunkiem stałym doradztwa lub świadczenia płatnej pracy albo innymi stosunkami o charakterze właścicielskim lub stowarzyszeniowym, które nie pozwalają na niezależność; poza tym, jeżeli jest opiekunem lub kuratorem jednej ze stron;
- 6) jeżeli świadczył usługi doradcze lub pomagał jednej ze stron albo reprezentował jedną ze stron we wcześniejszej fazie sporu, albo zeznawał jako świadek.

Una parte non può ricusare l'arbitro che essa ha nominato o contribuito a nominare se non per motivi conosciuti dopo la nomina.

Strona nie może wyłączyć arbitra, którego sama powołała albo do powołania którego się przyczyniła, chyba że o podstawach wyłączenia dowiedziała się po powołaniu arbitra.

La ricusazione è proposta mediante ricorso al presidente del tribunale indicato nell'articolo 810, secondo comma, entro il termine perentorio di dieci giorni dalla notificazione della nomina o dalla sopravvenuta conoscenza della causa di ricusazione. Il presidente pronuncia con ordinanza non impugnabile, sentito l'arbitro ricusato e le parti e assunte, quando occorre, sommarie informazioni.

Wniosek o wyłączenie arbitra składa się do prezesa sądu określonego w art. 810 ust. 2 w terminie zawitym dziesięciu dni od powołania arbitra albo powzięcia wiadomości o przyczynie wyłączenia. Prezes sądu rozstrzyga postanowieniem, na które nie przysługuje zażalenie, po wysłuchaniu arbitra, którego wniosek dotyczy, i stron oraz po zebraniu, jeżeli potrzeba, dalszych informacji.

Con ordinanza il presidente provvede sulle spese. Nel caso di manifesta inammissibilità o manifesta infondatezza dell'istanza di ricusazione condanna la parte che l'ha proposta al pagamento, in favore dell'altra parte, di una somma equitativamente determinata non superiore al triplo del massimo del compenso spettante all'arbitro singolo in base alla tariffa forense.

Prezes sądu rozstrzyga o kosztach postanowieniem. W wypadku oczywistej nieodpuszczalności lub oczywistej bezpodstawności wniosku o wyłączenie arbitra pre-

zes sądu nakazuje stronie, która taki wniosek złożyła, zapłatę drugiej stronie kwoty pieniężnej odpowiednio określonej, nie wyższej jednak niż trzykrotna maksymalna wysokość wynagrodzenia przewidzianego dla pojedynczego arbitra na podstawie taryfy sądowej.

La proposizione dell'istanza di ricasazione non sospende il procedimento arbitrale, salvo diversa determinazione degli arbitri. Tuttavia, se l'istanza è accolta, l'attività compiuta dall'arbitro ricasato o con il suo concorso è inefficace.

Wniosek o wyłączenie arbitra nie powoduje zawieszenia postępowania arbitrażowego, chyba że arbitrzy postanowią inaczej. W razie uwzględnienia wniosku czynności dokonane przez arbitra wyłączonego lub z jego udziałem są bezskuteczne.
Capo III. Del procedimento

Rozdział III. Postępowanie

Art. 816.

(Sede dell'arbitrato)

(Miejsce arbitrażu)

Le parti determinano la sede dell'arbitrato nel territorio della Repubblica; altrimenti provvedono gli arbitri.

Strony wskazują miejsce arbitrażu na terytorium Republiki Włoskiej: w przeciwnym razie miejsce arbitrażu określają arbitrzy.

Se le parti e gli arbitri non hanno determinato la sede dell'arbitrato, questa è nel luogo in cui è stata stipulata la convenzione di arbitrato. Se tale luogo non si trova nel territorio nazionale, la sede è a Roma.

Jeżeli ani strony, ani arbitrzy nie określily miejsca arbitrażu, jest nim miejsce, w którym porozumienie arbitrażowe zostało zawarte. Jeżeli to miejsce nie znajduje się na terytorium Republiki Włoskiej, miejscem arbitrażu jest Rzym.

Se la convenzione d'arbitrato non dispone diversamente, gli arbitri possono tenere udienza, compiere atti istruttori, deliberare ed apporre le loro sottoscrizioni al lodo anche in luoghi diversi dalla sede dell'arbitrato ed anche all'estero.

Jeżeli porozumienie arbitrażowe nie stanowi inaczej, arbitrzy mogą przeprowadzić rozprawę, dokonać czynności dowodowych, odbyć naradę i złożyć podpisy pod wyrokiem również w miejscu innym niż miejsce arbitrażu, a także za granicą.

Art. 816-bis.

(Svolgimento del procedimento)

(Sposób postępowania)

Le parti possono stabilire nella convenzione d'arbitrato, o con atto scritto separato, purchè anteriore all'inizio del giudizio arbitrale, le norme che gli arbitri debbono osservare nel procedimento e la lingua dell'arbitrato. In mancanza di tali norme gli

arbitri hanno facoltà di regolare lo svolgimento del giudizio e determinare la lingua dell'arbitrato nel modo che ritengono più opportuno. Essi debbono in ogni caso attuare il principio del contraddittorio, concedendo alle parti ragionevoli ed equivalenti possibilità di difesa. Le parti possono stare in arbitrato per mezzo di difensori. In mancanza di espressa limitazione, la procura al difensore si estende a qualsiasi atto processuale, ivi compresa la rinuncia agli atti e la determinazione o proroga del termine per la pronuncia del lodo. In ogni caso, il difensore può essere destinatario della comunicazione della notificazione del lodo e della notificazione della sua impugnazione.

W umowie o arbitraż albo w odrębnym piśmie, nie później jednak niż do rozpoczęcia postępowania arbitrażowego, strony mogą uzgodnić zasady i sposób postępowania obowiązujący arbitrów, a także język postępowania arbitrażowego. W przypadku braku takich uzgodnień arbitrzy mają możliwość ustalenia przebiegu postępowania oraz określenia języka postępowania arbitrażowego w sposób, który uznają za najbardziej dogodny. W każdym wypadku powinni oni prowadzić postępowanie z poszanowaniem zasady kontrydiktoryjności, zapewniając każdej ze stron rozsądną i odpowiednią możliwość obrony jej praw. Strony mogą występować w arbitrażu przy pomocy pełnomocników. W razie braku wyraźnego ograniczenia pełnomocnictwo do reprezentowania rozciąga się na wszelkie czynności procesowe, włączając w to rezygnację z czynności oraz określenie lub przedłużenie terminu do ogłoszenia wyroku arbitrażowego. W każdym wypadku pełnomocnik może być adresatem zawiadomienia o wyroku arbitrażowym oraz zawiadomienia o jego zaskarżeniu.

Le parti o gli altri arbitri possono autorizzare il presidente del collegio arbitrale a deliberare le ordinanze circa lo svolgimento del procedimento.

Strony lub inni arbitrzy mogą upoważnić przewodniczącego kolegium arbitrażowego do ustanowienia zarządzeń dotyczących przebiegu postępowania.

Su tutte le questioni che si presentano nel corso del procedimento gli arbitri, se non ritengono di provvedere con lodo non definitivo, provvedono con ordinanza revocabile non soggetta a deposito.

Co do wszystkich kwestii, które pojawiają się w toku postępowania, arbitrzy, jeżeli nie wymagają one wydania końcowego wyroku arbitrażowego, wydają postanowienia możliwe do zmiany, niepodlegające złożeniu w sądzie.

Art. 816-ter.

(Istruzione probatoria)

(Postępowanie dowodowe)

L'istruttoria o singoli atti di istruzione possono essere delegati dagli arbitri ad uno di essi.

Arbitrzy mogą powierzyć jednemu spośród siebie postępowanie dowodowe albo poszczególne czynności dowodowe.

Gli arbitri possono assumere direttamente presso di sè la testimonianza, ovvero deliberare di assumere la deposizione del testimone, ove questi vi consenta, nella sua abitazione o nel suo ufficio. Possono altresì deliberare di assumere la deposizione richiedendo al testimone di fornire per iscritto risposte a quesiti nel termine che essi stessi stabiliscono.

Arbitrzy mogą odebrać zeznania bezpośrednio przed sobą albo postanowić przesłuchanie świadków, o ile oni się na to zgadzają, w swoim miejscu zamieszkania lub w swoim biurze. Mogą także postanowić odebranie zeznań, wymagając od świadka dostarczenia na piśmie odpowiedzi na zadane pytania w określonym przez nich terminie.

Se un testimone rifiuta di comparire davanti agli arbitri, questi, quando lo ritengono opportuno secondo le circostanze, possono richiedere al presidente del tribunale della sede dell'arbitrato, che ne ordini la comparizione davanti a loro.

Jeżeli świadek odmawia stawienia przed arbitrami, mogą oni, gdy uznają to za potrzebne w danych okolicznościach, zwrócić się do prezesa sądu właściwego dla miejsca arbitrażu, aby nakazał świadkowi stawienie przed nimi.

Nell'ipotesi prevista dal precedente comma il termine per la pronuncia del lodo è sospeso dalla data dell'ordinanza alla data dell'udienza fissata per l'assunzione della testimonianza.

W wypadku przewidzianym w poprzednim ustępie termin do ogłoszenia wyroku arbitrażowego ulega zawieszeniu na okres od wydania postanowienia w tym przedmiocie do daty przeprowadzenia rozprawy wyznaczonej w celu przesłuchania świadka.

Gli arbitri possono farsi assistere da uno o più consulenti tecnici. Possono essere nominati consulenti tecnici sia persone fisiche, sia enti.

Arbitrzy mogą przeprowadzić dowód z opinii biegłego, jednego lub kilku. Na biegłych mogą być powołane zarówno osoby fizyczne, jak i jednostki organizacyjne.

Gli arbitri possono chiedere alla pubblica amministrazione le informazioni scritte relative ad atti e documenti dell'amministrazione stessa, che è necessario acquisire al giudizio.

Arbitrzy mogą się zwrócić do administracji publicznej o pisemne informacje dotyczące czynności i dokumentów tejże administracji, których uzyskanie jest konieczne dla biegu postępowania.

Art. 816-quater.

(Pluralità di parti)

(Wielość stron)

Qualora più di due parti siano vincolate dalla stessa convenzione d'arbitrato, ciascuna parte può convenire tutte o alcune delle altre nel medesimo procedimento arbitrale se la convenzione d'arbitrato devolve a un terzo la nomina degli arbitri, se gli

arbitri sono nominati con l'accordo di tutte le parti, ovvero se le altre parti, dopo che la prima ha nominato l'arbitro o gli arbitri, nominano d'accordo un ugual numero di arbitri o ne affidano a un terzo la nomina.

Ilekroć więcej niż dwie strony są związane tym samym porozumieniem arbitrażowym, każda ze stron może pozwać wszystkie lub tylko niektóre w tym samym postępowaniu arbitrażowym, jeżeli porozumienie arbitrażowe pozostawia osobie trzeciej powołanie arbitrów, jeżeli arbitrzy są powoływani za zgodą wszystkich stron albo jeżeli pozostałe strony po tym, gdy pierwsza powołała arbitra lub arbitry, powołają zgodnie równą liczbę arbitrów lub zgodnie powierzają powołanie arbitrów osobie trzeciej.

Fuori dei casi previsti nel precedente comma il procedimento iniziato da una parte nei confronti di altre si scinde in tanti procedimenti quante sono queste ultime.

Poza przypadkami przewidzianymi w ustępie poprzedzającym postępowanie wszczęte przez jedną stronę wobec pozostałych rozpada się na tyle postępowań, ile było stron, przeciwko którym wszczęto postępowanie.

Se non si verifica l'ipotesi prevista nel primo comma e si versa in caso di litisconsorzio necessario, l'arbitrato è improcedibile.

Jeżeli nie urzeczywistni się hipoteza przewidziana w ustępie pierwszym i okaże się w danym przypadku współuczestnictwo procesowe konieczne, arbitraż jest niemożliwy do prowadzenia.

Art. 816-quinquies.

(Intervento di terzi e successione nel diritto controverso)

(Interwencja osób trzecich i wejście w sporne prawo)

L'intervento volontario o la chiamata in arbitrato di un terzo sono ammessi solo con l'accordo del terzo e delle parti e con il consenso degli arbitri.

Interwencja dobrowolna albo wezwanie osoby trzeciej do wzięcia udziału w postępowaniu arbitrażowym są dopuszczalne tylko za zgodą osoby trzeciej i stron oraz za zgodą arbitrów.

Sono sempre ammessi l'intervento previsto dal secondo comma dell'articolo 105 e l'intervento del litisconsorte necessario.

Zawsze jest dopuszczalna interwencja uregulowana w art. 105 ust. 2 oraz interwencja współuczestnika koniecznego.

Si applica l'articolo 111.

Stosuje się odpowiednio art. 111.

Art. 816-sexies.

(Morte, estinzione o perdita di capacità della parte)

(Śmierć, wygaśnięcie strony lub utrata przez nią zdolności prawnej)

Se la parte viene meno per morte o altra causa, ovvero perde la capacità legale, gli arbitri assumono le misure idonee a garantire l'applicazione del contraddittorio ai fini della prosecuzione del giudizio. Essi possono sospendere il procedimento.

Jeżeli strona ustaje przez śmierć lub z jakiegó innej przyczyny albo traci zdolność prawną, arbitrzy podejmują środki niezbędne dla zagwarantowania zastosowania zasady kontradyktoryjności do końca postępowania sądowego. Mogą oni zawiesić postępowanie.

Se nessuna delle parti ottempera alle disposizioni degli arbitri per la prosecuzione del giudizio, gli arbitri possono rinunciare all'incarico.

Jeżeli żadna ze stron nie jest posłuszna postanowieniom arbitrów co do prowadzenia postępowania, arbitrzy mogą zrezygnować ze swoich funkcji.

Art. 816-septies.

(Anticipazione delle spese)

(Zaliczka na koszty)

Gli arbitri possono subordinare la prosecuzione del procedimento al versamento anticipato delle spese prevedibili. Salvo diverso accordo delle parti, gli arbitri determinano la misura dell'anticipazione a carico di ciascuna parte.

Arbitrzy mogą uzależnić kontynuowanie postępowania arbitrażowego od wypłaty z góry kwoty, która wystarczy na pokrycie przewidywanych wydatków. Jeżeli strony nie uzgodniły inaczej, arbitrzy określają wielkość zaliczki obciążającej każdą z nich.

Se una delle parti non presta l'anticipazione richiestale, l'altra può anticipare la totalità delle spese. Se le parti non provvedono all'anticipazione nel termine fissato dagli arbitri, non sono più vincolate alla convenzione di arbitrato con riguardo alla controversia che ha dato origine al procedimento arbitrale.

Jeżeli jedna ze stron nie wpłaci zaliczki, druga może uiścić całość kwoty. Jeżeli strony w terminie ustalonym przez arbitrów nie wyłożyły odpowiednich kwot, nie są dłużej związane porozumieniem arbitrażowym w odniesieniu do sporu, który spowodował postępowanie arbitrażowe.

Art. 817.

(Eccezione d'incompetenza)

(Zarzut braku właściwości)

Se la validità, il contenuto o l'ampiezza della convenzione d'arbitrato o la regolare costituzione degli arbitri sono contestate nel corso dell'arbitrato, gli arbitri decidono sulla propria competenza.

Jeżeli ważność, treść lub zakres porozumienia arbitrażowego lub prawidłowość ustanowienia arbitrów są kwestionowane w toku postępowania arbitrażowego, arbitrzy rozstrzygają o swojej właściwości.

Questa disposizione si applica anche se i poteri degli arbitri sono contestati in qualsiasi sede per qualsiasi ragione sopravvenuta nel corso del procedimento. La parte che non eccepisce nella prima difesa successiva all'accettazione degli arbitri l'incompetenza di questi per inesistenza, invalidità o inefficacia della convenzione

d'arbitrato, non può per questo motivo impugnare il lodo, salvo il caso di controversia non arbitrabile.

Ten przepis stosuje się także, jeżeli kompetencja arbitrów jest kwestionowana w jakimkolwiek miejscu, z jakiegokolwiek przyczyny powstałej w toku postępowania. Strona, która nie podniesie, w pierwszym piśmie następującym po przyjęciu przez arbitrów ich funkcji, zarzutu braku właściwości arbitrów z powodu nieistnienia, nieważności lub bezskuteczności porozumienia arbitrażowego, nie może z tego powodu zaskarżyć wyroku arbitrażowego, chyba że chodzi o spór, który nie może być przedmiotem arbitrażu.

La parte, che non eccepisce nel corso dell'arbitrato che le conclusioni delle altre parti esorbitano dai limiti della convenzione arbitrale, non può, per questo motivo, impugnare il lodo.

Strona, która w toku postępowania arbitrażowego nie podniesie zarzutu, że żądania pozostałych stron wykraczają poza granice porozumienia arbitrażowego, nie może z tego powodu zaskarżyć wyroku arbitrażowego.

Art. 817-bis.

(Compensazione)

(Zarzut potrącenia)

Gli arbitri sono competenti a conoscere dell'eccezione di compensazione, nei limiti del valore della domanda, anche se il controcredito non è compreso nell'ambito della convenzione di arbitrato.

Arbitrzy są właściwi do rozpoznania zarzutu potrącenia w granicach wartości żądania, także jeżeli należność zgłaszana do potrącenia nie jest objęta zakresem porozumienia arbitrażowego.

Art. 818.

(Provvedimenti cautelari)

(Postanowienia zabezpieczające)

Gli arbitri non possono concedere sequestri, nè altri provvedimenti cautelari, salva diversa disposizione di legge.

Arbitrzy nie mogą ustanowić sekwestru ani innych środków zabezpieczających, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Art. 819.

(Questioni pregiudiziali di merito)

(Zagadnienia prejudycjalne co do istoty sprawy)

Gli arbitri risolvono senza autorità di giudicato tutte le questioni rilevanti per la decisione della controversia, anche se vertono su materie che non possono essere

oggetto di convenzione di arbitrato, salvo che debbano essere decise con efficacia di giudicato per legge.

Arbitrzy rozwiązują bez powagi sprawy osądzonej wszystkie kwestie związane z rozstrzygnięciem sporu, także jeżeli odnoszą się one do materii, które nie mogą być przedmiotem porozumienia arbitrażowego, chyba że na podstawie ustawy powinny być rozstrzygnięte ze skutkiem sprawy osądzonej.

Su domanda di parte, le questioni pregiudiziali sono decise con efficacia di giudicato se vertono su materie che possono essere oggetto di convenzione di arbitrato. Se tali questioni non sono comprese nella convenzione di arbitrato, la decisione con efficacia di giudicato è subordinata alla richiesta di tutte le parti.

Na żądanie strony zagadnienia prejudycjalne są rozstrzygane ze skutkiem sprawy osądzonej, jeżeli dotyczą materii, które mogą być przedmiotem porozumienia arbitrażowego. Jeżeli takie zagadnienia nie są objęte porozumieniem arbitrażowym, ich rozstrzygnięcie ze skutkiem sprawy osądzonej jest zależne od wniosku wszystkich stron.

Art. 819-bis.

(Sospensione del procedimento arbitrale)

(Zawieszenie postępowania arbitrażowego)

Ferma l'applicazione dell'articolo 816-sexies, gli arbitri sospendono il procedimento arbitrale con ordinanza motivata nei seguenti casi:

- 1) quando il processo dovrebbe essere sospeso a norma del comma terzo dell'articolo 75 del codice di procedura penale, se la controversia fosse pendente davanti all'autorità giudiziaria;
- 2) se sorge questione pregiudiziale su materia che non può essere oggetto di convenzione d'arbitrato e per legge deve essere decisa con autorità di giudicato;
- 3) quando rimettono alla Corte costituzionale una questione di legittimità costituzionale ai sensi dell'articolo 23 della legge 11 marzo 1953, n. 87.

Z wyjątkiem art. 816-sexies arbitrzy zawieszają postępowanie arbitrażowe uzasadnionym postanowieniem w następujących przypadkach:

- 1) **gdy proces powinien być zawieszony na podstawie art. 75 ust. 3 Kodeksu postępowania karnego, jeżeli spór toczy się przed władzą sądową;**
- 2) **jeżeli należy rozstrzygnąć zagadnienie prejudycjalne w kwestii, która nie może być przedmiotem porozumienia arbitrażowego i z mocy ustawy podlega rozstrzygnięciu przez władzę sądową;**
- 3) **gdy przedłożono Sądowi Konstytucyjnemu zagadnienie zgodności z Konstytucją w rozumieniu art. 23 ustawy z 11.3.1953 r., Nr 87.**

Se nel procedimento arbitrale è invocata l'autorità di una sentenza e questa è impugnata, si applica il secondo comma dell'articolo 337.

Jeżeli w postępowaniu arbitrażowym powołano się na orzeczenie sądowe, które zostało zaskarżone, stosuje się art. 337 ust. 2.

Una volta disposta la sospensione, il procedimento si estingue se nessuna parte deposita presso gli arbitri istanza di prosecuzione entro il termine fissato dagli arbitri stessi o, in difetto, entro un anno dalla cessazione della causa di sospensione. Nel caso previsto dal primo comma, numero 2), il procedimento si estingue altresì se entro novanta giorni dall'ordinanza di sospensione nessuna parte deposita presso gli arbitri copia autentica dell'atto con il quale la controversia sulla questione pregiudiziale è proposta davanti all'autorità giudiziaria.

Zawieszono postępowanie wygasa, jeżeli żadna ze stron w terminie ustalonym przez arbitrów nie złożyła wniosku o podjęcie postępowania; w razie braku takiego terminu postępowanie wygasa, jeżeli żadna ze stron nie złożyła takiego wniosku w ciągu roku od ustania przyczyny zawieszenia postępowania. W wypadku przewidzianym w ust. 1 pkt 2) postępowanie arbitrażowe wygasa, jeżeli w ciągu pięćdziesięciu dni od wydania postanowienia o zawieszeniu postępowania żadna ze stron nie przedstawi arbitrom uwierzytelnionej kopii pisma wniesionego do sądu państwowego, wszczynającego postępowanie dotyczące kwestii prejudycjalnej.

Art. 819-ter.

(Rapporti tra arbitri e autorità giudiziaria)

(Stosunki między arbitrami a władzami sądowymi)

La competenza degli arbitri non è esclusa dalla pendenza della stessa causa davanti al giudice, nè dalla connessione tra la controversia ad essi deferita ed una causa pendente davanti al giudice. La sentenza, con la quale il giudice afferma o nega la propria competenza in relazione a una convenzione d'arbitrato, è impugnabile a norma degli articoli 42 e 43. L'eccezione di incompetenza del giudice in ragione della convenzione di arbitrato deve essere proposta, a pena di decadenza, nella comparsa di risposta. La mancata proposizione dell'eccezione esclude la competenza arbitrale limitatamente alla controversia decisa in quel giudizio.

Właściwość arbitrów nie jest wyłączona przez prowadzenie tej samej sprawy przed sędzią ani przez związek między sporem przez nich rozpatrywany a sprawą zawisłą przed sędzią. Wyrok, którym sędzia stwierdza lub zaprzecza własną kompetencję w stosunku do porozumienia arbitrażowego, jest zaskarżalny według przepisów art. 42 i 43. Zarzut niewłaściwości sędziego w zakresie porozumienia arbitrażowego powinien być postawiony, pod sankcją nieważności, w odpowiedzi na pozew. Niepostawienie zarzutu wyłącza kompetencję arbitrażową tylko w zakresie sporu rozpoznawanego w tym sądzie.

Nei rapporti tra arbitrato e processo non si applicano regole corrispondenti agli articoli 44, 45, 48, 50 e 295.

W stosunkach między arbitrażem a procesem nie stosuje się zasad odpowiadających art. 44, 45, 48, 50 i 295.

In pendenza del procedimento arbitrale non possono essere proposte domande giudiziali aventi ad oggetto l'invalidità o inefficacia della convenzione d'arbitrato.

Podczas postępowania arbitrażowego nie mogą być zgłaszane roszczenia sądowe mające za przedmiot nieważność lub bezskuteczność porozumienia arbitrażowego.

Capo IV. Del lodo

Rozdział IV. Wyrok arbitrażowy

Art. 820.

(Termine per la decisione)

(Termin na rozstrzygnięcie)

Le parti possono, con la convenzione di arbitrato o con accordo anteriore all'accettazione degli arbitri, fissare un termine per la pronuncia del lodo.

Strony mogą w porozumieniu arbitrażowym albo w umowie poprzedzającej przyjęcie przez arbitrów ich funkcji ustalić termin wydania wyroku arbitrażowego.

Se non è stato fissato un termine per la pronuncia del lodo, gli arbitri debbono pronunciare il lodo nel termine di duecentoquaranta giorni dall'accettazione della nomina.

Jeżeli nie został ustalony termin do wydania wyroku arbitrażowego, arbitrzy powinni ogłosić wyrok w terminie dwustu czterdziestu dni od daty przyjęcia powołania.

In ogni caso il termine può essere prorogato:

- a) mediante dichiarazioni scritte di tutte le parti indirizzate agli arbitri;
- b) dal presidente del tribunale indicato nell'articolo 810, secondo comma, su istanza motivata di una delle parti o degli arbitri; l'istanza può essere proposta fino alla scadenza del termine. In ogni caso il termine può essere prorogato solo prima della scadenza.

W każdym wypadku ten termin może być przedłużony:

- a) **na zgodny pisemny wniosek wszystkich stron skierowany do arbitrów;**
- b) **przez prezesa sądu wskazanego w art. 810 ust. 2 na uzasadniony wniosek jednej ze stron albo arbitrów; wniosek może być złożony aż do upływu tego terminu. W każdym wypadku termin może być przedłużony tylko przed jego upływem.**

Se le parti non hanno disposto diversamente, il termine è prorogato di centottanta giorni nei casi seguenti e per non più di una volta nell'ambito di ciascuno di essi:

- a) se debbono essere assunti mezzi di prova;
- b) se è disposta consulenza tecnica d'ufficio;
- c) se è pronunciato un lodo non definitivo o un lodo parziale;
- d) se è modificata la composizione del collegio arbitrale o è sostituito l'arbitro unico.

Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, termin przedłuża się o sto osiemdziesiąt dni w następujących wypadkach i nie więcej niż raz z każdej z niniejszych przyczyn:

- a) jeżeli powinny być dopuszczone środki dowodowe;
- b) jeżeli konieczne jest dopuszczenie z urzędu opinii biegłego;
- c) jeżeli został ogłoszony wyrok, który nie kończy postępowania lub ogłoszono wyrok częściowy;
- d) jeżeli został zmieniony skład kolegium arbitrów albo zastąpiono arbitra jednego.

Il termine per la pronuncia del lodo è sospeso durante la sospensione del procedimento. In ogni caso, dopo la ripresa del procedimento, il termine residuo, se inferiore, è esteso a novanta giorni.

Termin do ogłoszenia wyroku nie biegnie w czasie zawieszenia postępowania. W każdym wypadku po wznowieniu postępowania termin pozostały nie może być krótszy niż dziewięćdziesiąt dni.

Art. 821.

(Rilevanza del decorso del termine)

(Znaczenie upływu terminu)

Il decorso del termine indicato nell'articolo precedente non può essere fatto valere come causa di nullità del lodo se la parte, prima della deliberazione del lodo risultante dal dispositivo sottoscritto dalla maggioranza degli arbitri, non abbia notificato alle altre parti e agli arbitri che intende far valere la loro decadenza.

Upływ terminu wskazanego w poprzednim artykule nie może być podniesiony jako przyczyna nieważności wyroku, jeżeli strona, przed naradą nad wyrokiem skutkującym orzeczeniem podpisanym przez większość arbitrów, nie zawiadomiła pozostałych stron oraz arbitrów, że zamierza ich odwołać.

Se la parte fa valere la decadenza degli arbitri, questi, verificato il decorso del termine, dichiarano estinto il procedimento.

Jeżeli strona wskazała na upływ terminu arbitrom, oni, po sprawdzeniu upływu terminu, umarzają postępowanie.

Art. 822.

(Norme per la deliberazione)

(Podstawy orzekania)

Gli arbitri decidono secondo le norme di diritto, salvo che le parti abbiano disposto con qualsiasi espressione che gli arbitri pronunciano secondo equità.

Arbitrzy orzekają według przepisów prawa, chyba że strony postanowiły w jakikolwiek sposób, że arbitrzy mają rozstrzygać według zasad słuszności.

Art. 823.

(Deliberazione e requisiti del lodo)

(Narada i treść wyroku)

Il lodo è deliberato a maggioranza di voti con la partecipazione di tutti gli arbitri ed è quindi redatto per iscritto. Ciascun arbitro può chiedere che il lodo, o una parte di esso, sia deliberato dagli arbitri riuniti in conferenza personale.

Wyrok arbitrażowy zapada większością głosów przy udziale wszystkich arbitrów, a następnie jest spisywany. Każdy arbiter może wnioskować, aby wyrok, lub jego część, został wydany przez arbitrów zebranych osobiście na naradzie.

Il lodo deve contenere:

- 1) il nome degli arbitri;
- 2) l'indicazione della sede dell'arbitrato;
- 3) l'indicazione delle parti;
- 4) l'indicazione della convenzione di arbitrato e delle conclusioni delle parti;
- 5) l'esposizione sommaria dei motivi;
- 6) il dispositivo;
- 7) la sottoscrizione degli arbitri. La sottoscrizione della maggioranza degli arbitri è sufficiente, se accompagnata dalla dichiarazione che esso è stato deliberato con la partecipazione di tutti e che gli altri non hanno voluto o non hanno potuto sottoscriverlo;
- 8) la data delle sottoscrizioni.

Wyrok powinien zawierać:

- 1) **oznaczenie arbitrów;**
- 2) **określenie miejsca arbitrażu;**
- 3) **oznaczenie stron;**
- 4) **oznaczenie porozumienia arbitrażowego i żądań stron;**
- 5) **zwięzłe przedstawienie motywów rozstrzygnięcia;**
- 6) **rozstrzygnięcie;**
- 7) **podpisy arbitrów. Podpisanie wyroku przez większość arbitrów jest wystarczające, jeżeli towarzyszy mu oświadczenie, że wyrok został wydany z udziałem wszystkich oraz że niektórzy arbitrzy nie chcieli lub nie mogli go podpisać;**
- 8) **datę złożenia podpisów.**

Art. 824.

(Originali e copie del lodo)

(Oryginały i kopie wyroku arbitrażowego)

Gli arbitri redigono il lodo in uno o più originali. Gli arbitri danno comunicazione del lodo a ciascuna parte mediante consegna di un originale, o di una copia attestata conforme dagli stessi arbitri, anche con spedizione in plico raccomandato, entro dieci giorni dalla sottoscrizione del lodo.

Arbitrzy sporządzają wyrok w jednym albo większej liczbie oryginałów. Arbitrzy zawiadamiają każdą ze stron o wyroku, doręczając oryginał albo kopię przez siebie potwierdzoną, także przesyłką poleconą, w ciągu dziesięciu dni od podpisania wyroku.

Art. 824-bis.

(Efficacia del lodo)

(Skuteczność wyroku)

Salvo quanto disposto dall'articolo 825, il lodo ha dalla data della sua ultima sottoscrizione gli effetti della sentenza pronunciata dall'autorità giudiziaria.

Z zastrzeżeniem dyspozycji art. 825, od daty złożenia ostatniego podpisu wyrok wywołuje skutki wyroku ogłoszonego przez władzę sądową.

Art. 825.

(Deposito del lodo)

(Złożenie wyroku arbitrażowego w sądzie)

La parte che intende fare eseguire il lodo nel territorio della Repubblica ne propone istanza depositando il lodo in originale, o in copia conforme, insieme con l'atto contenente la convenzione di arbitrato, in originale o in copia conforme, nella cancelleria del tribunale nel cui circondario è la sede dell'arbitrato. Il tribunale, accertata la regolarità formale del lodo, lo dichiara esecutivo con decreto. Il lodo reso esecutivo è soggetto a trascrizione annotazione, in tutti i casi nei quali sarebbe soggetta a trascrizione o annotazione la sentenza avente il medesimo contenuto.

Strona, która zamierza wykonać wyrok arbitrażowy na terytorium Republiki Włoskiej, składa w kancelarii sądu, w którego okręgu ma siedzibę sąd polubowny, wniosek o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego. Do wniosku tego należy dołączyć wyrok arbitrażowy w oryginale lub w dokładnej kopii oraz porozumienie arbitrażowe w oryginale lub dokładnej kopii. Sąd, stwierdzając formalną zgodność wyroku arbitrażowego z prawem, wydaje postanowienie stwierdzające wykonalność wyroku arbitrażowego. Wyrok arbitrażowy po stwierdzeniu wykonalności podlega rejestracji i adnotacji we wszystkich przypadkach, w których podlegałby rejestracji i adnotacji wyrok sądu państwowego mający tę samą treść.

Del deposito e del provvedimento del tribunale è data notizia dalla cancelleria alle parti nei modi stabiliti dell'articolo 133, secondo comma.

Kancelaria sądu powiadamia strony o złożeniu wyroku arbitrażowego oraz o postanowieniu sądu w trybie określonym w art. 133 ust. 2.

Contro il decreto che nega o concede l'esecutorietà del lodo, è ammesso reclamo mediante ricorso alla corte d'appello, entro trenta giorni dalla comunicazione; la corte, sentite le parti, provvede in camera di consiglio con ordinanza.

Przeciwko postanowieniu, które odmawia stwierdzenia lub stwierdza wykonalność wyroku arbitrażowego, jest dopuszczalne odwołanie do sądu apelacyjnego

w ciągu trzydziestu dni od doręczenia; sąd, po wysłuchaniu stron, wydaje postanowienie na posiedzeniu niejawnym.

Art. 826.

(Correzione del lodo)

(Korekta wyroku arbitrażowego)

Ciascuna parte può chiedere agli arbitri entro un anno dalla comunicazione del lodo:

- a) di correggere nel testo del lodo omissioni o errori materiali o di calcolo, anche se hanno determinato una divergenza fra i diversi originali del lodo pure se relativa alla sottoscrizione degli arbitri;
- b) di integrare il lodo con uno degli elementi indicati nell'articolo 823, numeri 1), 2), 3), 4).

Każda ze stron może wnosić do arbitrów w terminie roku od dnia doręczenia jej wyroku arbitrażowego o:

- a) **poprawienie w tekście wyroku arbitrażowego przeoczeń, błędów materialnych lub rachunkowych, także jeżeli stwierdzona została rozbieżność między różnymi oryginałami wyroków albo odnosząca się do podpisów arbitrów;**
- b) **uzupełnienie wyroku arbitrażowego w razie braku w wyroku elementów wymienionych w art. 823 pkt 1), 2), 3), 4).**

Gli arbitri, sentite le parti, provvedono entro il termine di sessanta giorni. Della correzione è data comunicazione alle parti a norma dell'articolo 824.

Arbitrzy, po wysłuchaniu stron, podejmują decyzję w ciągu sześćdziesięciu dni. O korekcie wyroku arbitrażowego zawiadamia się strony w sposób przewidziany w art. 824.

Se gli arbitri non provvedono, l'istanza di correzione è proposta al tribunale nel cui circondario ha sede l'arbitrato.

Jeżeli arbitrzy nie uwzględnili wniosku, przekazywany jest on do sądu, w którego okręgu znajduje się miejsce arbitrażu.

Se il lodo è stato depositato, la correzione è richiesta al tribunale del luogo in cui è stato depositato. Si applicano le disposizioni dell'articolo 288, in quanto compatibili. Alla correzione può provvedere anche il giudice di fronte al quale il lodo è stato impugnato o fatto valere.

Jeżeli wyrok arbitrażowy został złożony w sądzie, o korektę należy wnosić do sądu, w którym wyrok został złożony. Odpowiednio stosuje się art. 288. O korekcie może rozstrzygnąć także sędzia, przed którym wyrok arbitrażowy został zaskarżony lub został uznany.

Capo V. Delle impugnazioni

Rozdział V. Środki zaskarżenia

Art. 827.

(Mezzi di impugnazione)

(Środki zaskarżenia)

Il lodo è soggetto all'impugnazione per nullità, per revocazione e per opposizione di terzo.

Wyrok arbitrażowy może być zaskarżony z powodu nieważności, rewokacją oraz przez opozycję osoby trzeciej.

I mezzi d'impugnazione possono essere proposti indipendentemente dal deposito del lodo.

Środki zaskarżenia mogą być wnoszone niezależnie od złożenia wyroku w sądzie.

Il lodo che decide parzialmente il merito della controversia è immediatamente impugnabile, ma il lodo che risolve alcune delle questioni insorte senza definire il giudizio arbitrale è impugnabile solo unitamente al lodo definitivo.

Wyrok arbitrażowy, który rozstrzyga częściowo spór co do istoty sprawy, jest natychmiast zaskarżalny, natomiast wyrok arbitrażowy, który rozwiązuje jedynie niektóre kwestie wpaddingowe, jednak nie kończy postępowania arbitrażowego, jest zaskarżalny jedynie łącznie z wyrokiem kończącym postępowanie.

Art. 828.

(Impugnazione per nullità)

(Zaskarżenie z powodu nieważności)

L'impugnazione per nullità si propone, nel termine di novanta giorni dalla notificazione del lodo, davanti alla corte d'appello nel cui distretto è la sede dell'arbitrato.

Zaskarżenie z powodu nieważności wnosi się do sądu apelacyjnego, w którego okręgu znajdowało się miejsce arbitrażu, w terminie dziewięćdziesięciu dni od doręczenia wyroku.

L'impugnazione non è più proponibile decorso un anno dalla data dell'ultima sottoscrizione.

Zaskarżenie wyroku arbitrażowego z powodu nieważności jest niedopuszczalne po upływie roku od daty złożenia ostatniego podpisu przez arbitra.

L'istanza per la correzione del lodo non sospende il termine per l'impugnazione; tuttavia il lodo può essere impugnato relativamente alle parti corrette nei termini ordinari, a decorrere dalla comunicazione dell'atto di correzione.

Wniosek o korektę wyroku arbitrażowego nie powoduje zawieszenia terminu do zaskarżenia; jednak wyrok arbitrażowy może być zaskarżony co do czę-

ści skorygowanych w terminach zwykłych, które zaczynają biec po zawiadomieniu o dokonaniu korekty.

Art. 829.

(Casi di nullità)

(Przypadki nieważności)

L'impugnazione per nullità è ammessa, nonostante qualunque preventiva rinuncia, nei casi seguenti:

- 1) se la convenzione d'arbitrato è invalida, ferma la disposizione dell'articolo 817, terzo comma;
- 2) se gli arbitri non sono stati nominati con le forme e nei modi prescritti nei capi II e VI del presente titolo, purchè la nullità sia stata dedotta nel giudizio arbitrale;
- 3) se il lodo è stato pronunciato da chi non poteva essere nominato arbitro a norma dell'articolo 812;
- 4) se il lodo ha pronunciato fuori dei limiti della convenzione d'arbitrato, ferma la disposizione dell'articolo 817, quarto comma, o ha deciso il merito della controversia in ogni altro caso in cui il merito non poteva essere deciso;
- 5) se il lodo non ha i requisiti indicati nei numeri 5), 6), 7) dell'articolo 823;
- 6) se il lodo è stato pronunciato dopo la scadenza del termine stabilito, salvo il disposto dell'articolo 821;
- 7) se nel procedimento non sono state osservate le forme prescritte dalle parti sotto espressa sanzione di nullità e la nullità non è stata sanata;
- 8) se il lodo è contrario ad altro precedente lodo non più impugnabile o a precedente sentenza passata in giudicato tra le parti purchè tale lodo o tale sentenza sia stata prodotta nel procedimento;
- 9) se non è stato osservato nel procedimento arbitrale il principio del contraddittorio;
- 10) se il lodo conclude il procedimento senza decidere il merito della controversia e il merito della controversia doveva essere deciso dagli arbitri;
- 11) se il lodo contiene disposizioni contraddittorie;
- 12) se il lodo non ha pronunciato su alcuna delle domande ed eccezioni proposte dalle parti in conformità alla convenzione di arbitrato.

Zaskarżenie z powodu nieważności jest dopuszczalne, nawet pomimo wcześniejszej rezygnacji z niego, w następujących wypadkach:

- 1) jeżeli porozumienie arbitrażowe jest nieważne, z zachowaniem dyspozycji art. 817 ust. 3;
- 2) jeżeli arbitrzy nie zostali powołani w formie i w sposób przewidziany w rozdziale II i VI niniejszego tytułu, pod warunkiem że podstawy nieważności zostały podniesione podczas postępowania arbitrażowego;
- 3) jeżeli wyrok arbitrażowy został wydany przez osoby, które nie mogły zostać powołane na arbitrów według art. 812;
- 4) jeżeli sentencja wyroku arbitrażowego wykracza poza zakres porozumienia

arbitrażowego, z uwzględnieniem postanowień art. 817 ust. 4, albo rozstrzyga co do istoty spór, w każdym innym przypadku, w którym nie można było rozstrzygać co do istoty sprawy;

- 5) jeżeli wyrok arbitrażowy nie zawiera elementów wskazanych w art. 823 pkt 5, 6 i 7;
- 6) jeżeli wyrok arbitrażowy ogłoszono po upływie ustalonego terminu, z zastrzeżeniem art. 821;
- 7) jeżeli w toku postępowania nie były przestrzegane zasady ustalone przez strony, zastrzeżone pod rygorem nieważności i nieważność nie została usunięta;
- 8) jeżeli wyrok arbitrażowy jest sprzeczny z innym wcześniejszym wyrokiem arbitrażowym, którego już zaskarżyć nie można, albo z wydanym w sporze między tymi samymi stronami wcześniejszym, prawomocnym wyrokiem sądu państwowego, pod warunkiem że istnienie takiego wyroku arbitrażowego albo takiego wyroku sądu państwowego zostało podniesione w postępowaniu;
- 9) jeżeli w toku postępowania arbitrażowego nie przestrzegano zasady kontryktoryjności;
- 10) jeżeli wyrok arbitrażowy kończy postępowanie bez rozstrzygnięcia sporu co do istoty, a istota sporu powinna być przez arbitrów rozstrzygnięta;
- 11) jeżeli wyrok arbitrażowy zawiera sprzeczne postanowienia;
- 12) jeżeli w wyroku arbitrażowym nie rozstrzygnięto o niektórych żądaniach i zarzutach strony podniesionych zgodnie z porozumieniem arbitrażowym.

La parte che ha dato causa a un motivo di nullità, o vi ha rinunciato, o che non ha eccepiuto nella prima istanza o difesa successiva la violazione di una regola che disciplina lo svolgimento del procedimento arbitrale, non può per questo motivo impugnare il lodo.

Strona, która spowodowała wystąpienie jednej z przyczyn nieważności albo rzekła się zaskarżenia z tytułu nieważności lub też nie podniosła zarzutu naruszenia jednej z zasad, które regulują przebieg postępowania arbitrażowego, na pierwszym posiedzeniu lub w dalszym toku postępowania, nie może z tego powodu zaskarżyć wyroku arbitrażowego.

L'impugnazione per violazione delle regole di diritto relative al merito della controversia è ammessa se espressamente disposta dalle parti o dalla legge. È ammessa in ogni caso l'impugnazione delle decisioni per contrarietà all'ordine pubblico.

Zaskarżenie z powodu naruszenia prawa materialnego mającego zastosowanie do sporu jest dopuszczalne, jeżeli strony wyraźnie tak postanowiły albo jeżeli przewiduje to ustawa. W każdym wypadku dopuszczalne jest zaskarżenie z powodu sprzeczności orzeczenia arbitrażowego z porządkiem publicznym.

L'impugnazione per violazione delle regole di diritto relative al merito della controversia è sempre ammessa:

- 1) nelle controversie previste dall'articolo 409;
- 2) se la violazione delle regole di diritto concerne la soluzione di questione pregiudiziale su materia che non può essere oggetto di convenzione di arbitrato.

Zaskarżenie z powodu naruszenia norm prawa materialnego mających zastosowanie do sporu jest zawsze dopuszczalne:

- 1) w sporach przewidzianych w art. 409;**
- 2) jeżeli naruszenie prawa dotyczy rozwiązania zagadnienia prejudycjalnego w sprawach, które nie mogą być przedmiotem porozumienia arbitrażowego.**

Nelle controversie previste dall'articolo 409, il lodo è soggetto ad impugnazione anche per violazione dei contratti e accordi collettivi.

W sporach przewidzianych w art. 409, wyrok może być zaskarżony również z powodu naruszenia umów lub układów zbiorowych pracy.

Art. 830.

(Decisione sull'impugnazione per nullità)

(Rozstrzygnięcie w przedmiocie zaskarżenia wyroku arbitrażowego z przyczyny nieważności)

La corte d'appello decide sull'impugnazione per nullità e, se l'accoglie, dichiara con sentenza la nullità del lodo. Se il vizio incide su una parte del lodo che sia scindibile dalle altre, dichiara la nullità parziale del lodo.

Sąd apelacyjny rozstrzyga w przedmiocie zaskarżenia wyroku arbitrażowego z przyczyny nieważności i jeżeli uzna zaskarżenie za zasadne, orzeka wyrokiem o nieważności wyroku arbitrażowego. Jeżeli nieważność dotyczy części wyroku arbitrażowego, która może być oddzielona od pozostałych, stwierdza częściową nieważność wyroku arbitrażowego.

Se il lodo è annullato per i motivi di cui all'articolo 829, commi primo, numeri 5), 6), 7), 8), 9), 11) o 12), terzo, quarto o quinto, la corte d'appello decide la controversia nel merito salvo che le parti non abbiano stabilito diversamente nella convenzione di arbitrato o con accordo successivo. Tuttavia, se una delle parti, alla data della sottoscrizione della convenzione di arbitrato, risiede o ha la propria sede effettiva all'estero, la corte d'appello decide la controversia nel merito solo se le parti hanno così stabilito nella convenzione di arbitrato o ne fanno concorde richiesta.

Jeżeli wyrok arbitrażowy został uznany za nieważny z powodów wskazanych w art. 829 ust. 1 pkt 5), 6), 7), 8), 9), 11) lub 12), ust. 3, 4 albo 5, sąd apelacyjny rozstrzyga co do istoty sprawy, jeżeli strony nie ustaliły inaczej w porozumieniu arbitrażowym albo w późniejszych uzgodnieniach. Jednak jeżeli jedna ze stron od daty podpisania porozumienia arbitrażowego ma miejsce zamieszkania lub siedzibę za granicą, sąd apelacyjny rozstrzyga spór co do istoty sprawy tylko, jeżeli strony tak postanowiły w porozumieniu arbitrażowym albo złożyły w tym przedmiocie zgodny wniosek.

Quando la corte d'appello non decide nel merito, alla controversia si applica la convenzione di arbitrato, salvo che la nullità dipenda dalla sua invalidità o inefficacia.

Jeżeli sąd apelacyjny nie rozstrzyga co do istoty sprawy, do sporu stosuje się porozumienie arbitrażowe, chyba że nieważność wynika z jego nieważności lub bezskuteczności.

Su istanza di parte anche successiva alla proposizione dell'impugnazione, la corte d'appello può sospendere con ordinanza l'efficacia del lodo, quando ricorrono gravi motivi.

Na wniosek strony, także złożony po wniesieniu środka zaskarżenia, sąd apelacyjny może wstrzymać zarządzeniem wykonanie wyroku arbitrażowego, jeżeli zachodzą ważne powody.

Art. 831.

(Revocazione ed opposizione di terzo)

(Rewokacja i opozycja osoby trzeciej)

Il lodo, nonostante qualsiasi rinuncia, è soggetto a revocazione nei casi indicati nei numeri 1), 2), 3) e 6) dell'articolo 395, osservati i termini e le forme stabiliti nel libro secondo.

Wyrok arbitrażowy może być zaskarżony rewokacją, nawet pomimo wcześniejszej rezygnacji z tego środka zaskarżenia, w wypadkach wskazanych w art. 395 pkt 1), 2), 3) i 6), w terminach i formach przewidzianych w księdze II.

Se i casi di cui al primo comma si verificano durante il corso del processo di impugnazione per nullità, il termine per la proposizione della domanda di revocazione è sospeso fino alla comunicazione della sentenza che abbia pronunciato sulla nullità.

Jeżeli wypadki, o których mowa w ust. 1, zostaną potwierdzone w postępowaniu z zaskarżenia z powodu nieważności, termin do wniesienia rewokacji jest zawieszony aż do ogłoszenia wyroku rozstrzygającego w przedmiocie nieważności.

Il lodo è soggetto ad opposizione di terzo nei casi indicati nell'articolo 404. Le impugnazioni per revocazione e per opposizione di terzo si propongono davanti alla corte d'appello nel cui distretto è la sede dell'arbitrato, osservati i termini e le forme stabiliti nel libro secondo.

Wyrok arbitrażowy może być przedmiotem opozycji osoby trzeciej w wypadkach przewidzianych w art. 404. Środki zaskarżenia przez rewokację i opozycję osoby trzeciej wnoszą się do sądu apelacyjnego, w którego okręgu znajdowało się miejsce arbitrażu, w terminach i formach przewidzianych w księdze II.

La corte d'appello può riunire le impugnazioni per nullità, per revocazione e per opposizione di terzo nello stesso processo, se lo stato della causa preventivamente proposta consente l'esauriente trattazione e decisione delle altre cause.

Sąd apelacyjny może połączyć rozpatrzenie zaskarżenia z powodu nieważności, rewokację oraz opozycję osoby trzeciej w tym samym postępowaniu, jeżeli przewidywany stan sprawy objętej wnioskiem pozwala na wyczerpujące rozpatrzenie i rozstrzygnięcie pozostałych spraw.

Capo VI. Dell'arbitrato secondo regolamenti precostituiti

Rozdział VI. Arbitraż według istniejących regulaminów

Art. 832.

(Rinvio a regolamenti arbitrali)

(Odesłanie do regulaminów arbitrażowych)

La convenzione d'arbitrato può fare rinvio a un regolamento arbitrale precostituito.

Porozumienie arbitrażowe może zawierać odesłanie do istniejącego już wcześniej regulaminu arbitrażowego.

Nel caso di contrasto tra quanto previsto nella convenzione di arbitrato e quanto previsto dal regolamento, prevale la convenzione di arbitrato.

W przypadku sprzeczności między postanowieniami porozumienia arbitrażowego a postanowieniami regulaminu rozstrzyga porozumienie arbitrażowe.

Se le parti non hanno diversamente convenuto, si applica il regolamento in vigore al momento in cui il procedimento arbitrale ha inizio.

Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, stosuje się regulamin będący w mocy w momencie wszczęcia postępowania arbitrażowego.

Le istituzioni di carattere associativo e quelle costituite per la rappresentanza degli interessi di categorie professionali non possono nominare arbitri nelle controversie che contrappongono i propri associati o appartenenti alla categoria professionale a terzi.

Instytucje o charakterze stowarzyszeniowym oraz ustanowione dla reprezentowania interesów grup zawodowych nie mogą powoływać arbitrów w sporach, które przeciwstawiają ich własnych członków lub osoby przynależące do danej grupy zawodowej osobom trzecim.

Il regolamento può prevedere ulteriori casi di sostituzione e ricusazione degli arbitri in aggiunta a quelli previsti dalla legge.

Regulamin może przewidywać dalsze przypadki zastąpienia i wyłączenia arbitrów, oprócz tych przewidzianych przez ustawę.

Se l'istituzione arbitrale rifiuta di amministrare l'arbitrato, la convenzione d'arbitrato mantiene efficacia e si applicano i precedenti capi di questo titolo.

Jeżeli instytucja arbitrażowa odmawia administrowania arbitrażem, porozumienie arbitrażowe pozostaje ważne i stosuje się odpowiednio poprzednie rozdziały niniejszego tytułu.

Art. 833–838 [uchylone]

Rozdział VII. Zagraniczne wyroki arbitrażowe

Art. 839.

(Riconoscimento ed esecuzione dei lodi stranieri)

(Uznanie i wykonanie zagranicznych wyroków arbitrażowych)

Chi vuol far valere nella Repubblica un lodo straniero deve proporre ricorso al presidente della corte d'appello nella cui circoscrizione risiede l'altra parte; se tale parte non risiede in Italia è competente la corte d'appello di Roma.

Kto chce uczynić wyrok zagranicznego sądu polubownego ważnym w Republice Włoskiej, powinien zwrócić się z wnioskiem do prezesa sądu apelacyjnego, w którego okręgu ma siedzibę strona przeciwna; jeżeli strona przeciwna nie ma siedziby we Włoszech, właściwy jest sąd apelacyjny w Rzymie.

Il ricorrente deve produrre il lodo in originale o in copia conforme insieme con l'atto di compromesso, o documento equipollente, in originale o in copia conforme.

Wnioskodawca powinien złożyć oryginał wyroku lub jego dokładną kopię wraz z umową arbitrażową albo dokumentem jej odpowiadającym w oryginale lub w dokładnej kopii.

Qualora i documenti di cui al secondo comma non siano redatti in lingua italiana la parte istante deve altresì produrne una traduzione certificata conforme.

Ilekcroć dokumenty, o których mowa w ustępie 2, nie zostały sporządzone w języku włoskim, strona wnioskująca powinna także dołączyć dokładne tłumaczenie przysięgłe.

Il presidente della corte d'appello, accertata la regolarità formale del lodo, dichiara con decreto l'efficacia del lodo straniero nella Repubblica, salvochè:

- 1) la controversia non potesse formare oggetto di compromesso secondo la legge italiana;
- 2) il lodo contenga disposizioni contrarie all'ordine pubblico.

Prezes sądu apelacyjnego, po zbadaniu formalnej poprawności wyroku arbitrażowego, orzeka postanowieniem wykonalność zagranicznego wyroku arbitrażowego w Republice Włoskiej, chyba że:

- 1) spór nie może być przedmiotem umowy arbitrażowej według prawa włoskiego;
- 2) wyrok arbitrażowy zawiera dyspozycje sprzeczne z porządkiem publicznym.

Art. 840.

(Opposizione)

(Opozycja)

Contro il decreto che accorda o nega l'efficacia del lodo straniero è ammessa opposizione da proporsi con citazione dinanzi alla corte d'appello entro trenta giorni

dalla comunicazione, nel caso di decreto che nega l'efficacia, ovvero dalla notificazione nel caso di decreto che l'accorda.

Przeciwko postanowieniu, które stwierdza skuteczność lub odmawia skuteczności zagranicznemu wyrokowi arbitrażowemu, jest dopuszczalna opozycja wnoszona pozwem przed sąd apelacyjny w terminie trzydziestu dni od doręczenia, w przypadku postanowienia, które odmawia stwierdzenia wykonalności, albo od notyfikacji, w przypadku, gdy postanowienie potwierdza wykonalność zagranicznego wyroku arbitrażowego.

In seguito all'opposizione il giudizio si svolge a norma degli articoli 645 e seguenti in quanto applicabili. La corte d'appello pronuncia con sentenza impugnabile per cassazione.

Wskutek opozycji postępowanie toczy się według normy art. 645 i następných, o ile mają zastosowanie. Sąd apelacyjny orzeka wyrokiem, wobec którego nie jest dopuszczalna kasacja.

Il riconoscimento o l'esecuzione del lodo straniero sono rifiutati dalla corte d'appello se nel giudizio di opposizione la parte contro la quale il lodo è invocato prova l'esistenza di una delle seguenti circostanze:

- 1) le parti della convenzione arbitrale erano incapaci in base alla legge ad esse applicabile oppure la convenzione arbitrale non era valida secondo la legge alla quale le parti l'hanno sottoposta o, in mancanza di indicazione a tale proposito, secondo la legge dello Stato in cui il lodo è stato pronunciato;
- 2) la parte nei cui confronti il lodo è invocato non è stata informata della designazione dell'arbitro o del procedimento arbitrale o comunque è stata nell'impossibilità di far valere la propria difesa nel procedimento stesso;
- 3) il lodo ha pronunciato su una controversia non contemplata nel compromesso o nella clausola compromissoria, oppure fuori dei limiti del compromesso o della clausola compromissoria; tuttavia, se le statuizioni del lodo che concernono questioni sottoposte ad arbitrato possono essere separate da quelle che riguardano questioni non sottoposte ad arbitrato, le prime possono essere riconosciute e dichiarate esecutive;
- 4) la costituzione del collegio arbitrale o il procedimento arbitrale non sono stati conformi all'accordo delle parti o, in mancanza di tale accordo, alla legge del luogo di svolgimento dell'arbitrato;
- 5) il lodo non è ancora divenuto vincolante per le parti o è stato annullato o sospeso da un'autorità competente dello Stato nel quale, o secondo la legge del quale, è stato reso.

Sąd apelacyjny odmawia uznania lub wykonania zagranicznego wyroku arbitrażowego, jeżeli w postępowaniu opozycyjnym strona, przeciwko której jest skierowany wyrok arbitrażowy, wykaże istnienie jednej z następujących okoliczności:

- 1) strony porozumienia arbitrażowego były niezdolne do działania na podstawie prawa mającego do nich zastosowanie albo porozumienie arbitrażowe nie było ważne na podstawie prawa, któremu strony je poddały, albo w razie braku

wskazań w tym względzie – według prawa państwa, w którym wyrok arbitrażowy został wydany;

- 2) strona, przeciwko której jest skierowany wyrok arbitrażowy, nie została poinformowana o wyznaczeniu arbitra albo o postępowaniu arbitrażowym albo nie była w stanie prowadzić obrony własnej sprawy w postępowaniu arbitrażowym;
- 3) wyrok arbitrażowy rozstrzygnął o sporze niewymienionym w umowie arbitrażowej lub w klauzuli arbitrażowej albo znajdującym się poza zakresem umowy arbitrażowej lub klauzuli arbitrażowej; jednak jeżeli postanowienia wyroku arbitrażowego, które dotyczą zagadnień poddanych arbitrażowi, mogą być oddzielone od tych, które dotyczą zagadnień niepoddanych arbitrażowi, te pierwsze mogą być uznane i może być stwierdzona ich wykonalność;
- 4) skład kolegium arbitrażowego lub postępowanie arbitrażowe nie były zgodne z ustaleniami stron lub w razie braku takich ustaleń – z prawem miejsca postępowania arbitrażowego;
- 5) wyrok arbitrażowy nie stał się jeszcze wiążący dla stron lub został unieważniony albo zawieszony przez właściwą władzę państwa, w którym lub według prawa którego został wydany.

Allorchè l'annullamento o la sospensione dell'efficacia del lodo straniero siano stati richiesti all'autorità competente indicata nel numero 5) del terzo comma, la corte d'appello può sospendere il procedimento per il riconoscimento o l'esecuzione del lodo; su istanza della parte che ha richiesto l'esecuzione può, in caso di sospensione, ordinare che l'altra parte presti idonea garanzia.

Jeżeli stwierdzenie nieważności lub zawieszenie skuteczności zagranicznego wyroku arbitrażowego są wymagane przez właściwe władze wskazane w ust. 3 pkt 5), sąd apelacyjny może zawiesić postępowanie o uznanie lub wykonanie wyroku arbitrażowego; na wniosek strony, która żądała wykonania wyroku, sąd apelacyjny może, w przypadku zawieszenia, zarządzić, ażeby druga strona złożyła stosowne zabezpieczenie.

Il riconoscimento o l'esecuzione del lodo straniero sono altresì rifiutati allorchè la corte d'appello accerta che:

- 1) la controversia non potesse formare oggetto di compromesso secondo la legge italiana;
- 2) il lodo contenga disposizioni contrarie all'ordine pubblico.

Sąd apelacyjny odmawia uznania lub wykonania zagranicznego wyroku arbitrażowego także wtedy, gdy stwierdzi, że:

- 1) spór nie może stanowić przedmiotu kompromisu według ustawy włoskiej;
- 2) wyrok arbitrażowy zawiera dyspozycje sprzeczne z porządkiem publicznym.

Sono in ogni caso salve le norme stabilite in convenzioni internazionali.

W każdym wypadku zachowywane są normy ustalone w konwencjach międzynarodowych.